

Visszapillantás a Partium 12 évre

A Partium-műhely mint V Á N D O R M Ű H E L Y

az unitárius és szabadelvű protestáns szellemiség ápolására

„A Partium című irodalmi periodika 1988-ban egyfajta tett volt, mivel **Ratkó József** jelenlétében és személyes instrukciói alapján kezdhettük el a publikálásokat.

A címválasztást az engedélyezőnek még meg is kellett magyarázni, amit a szótár szerinti első jelentésből *a részek* kifejezésre egyszerűsítettünk, mondván: eme szó nemigen jelenthet többet annál, hogy *valaminek részei vagyunk*.

Ratkó halála után, a zűrzavaros rendszerváltás idején sem kaptuk meg a remélt támogatást a folyóiratnak szánt, főleg irodalmi jellegű orgánium támogatására.

Később még úgy sem. Nem csoda, ha örökösen ingyen közlő íróársaink kissé szkeptikusan tették és teszik föl a kérdést: – Legalább most már tudtok egy jelképes honoráriumot fizetni? A periodika hősies, ámde reménytelen küzdelme sikertelen maradt. A Kelet-Magyarországi Szabadelvű Protestáns Kör támogatása sem tudta megmenteni."

Ezzel a kis bevezetővel, **Dusa Lajos** unitárius költő atyánkfia szavaival indítom az összegző megemlékezésem. A régiót feszítő belső erők, a protestáns köralapító unitárius szellemiségű törekvése, és a megújulás vágya hozták létre az előbb *Debrecenben*, majd *Vásárosnaményban* szerkesztett **Partium** című irodalmi, művészeti folyóiratot, mely permanens létbizonytalanságban tükrözte a kelet-magyarországi szerzők szellemiségét és törekvéseit. (Pl. **Nagy Lajos Nyírbátorból**, **Oláh András Mátészalkáról**, **Ószabó István és Dusa Lajos Debrecenből**, **Felhős Szabolcs Vásárosnaményból**, **Kiss Lajos András Nyíregyházáról**.) **A tizenkettedik évfolyamába lépő lap a régió és a beregi unitárius szórvány szellemi erejét markánsan megjelenítő színvonalon rajzolta meg törekvéseiket.**

A folyóirat sokrétű tematikájának a régió arcához hasonlóképpen összetett halmazából különösen a szűkebb haza irodalmi hagyományainak, népművészetének figyelése, a szomszédos térségek magyar és nem magyar kulturális életének követése, a roma kisebbség és az unitárius szellemiség felmutatása tartozik az arculatához. Igyekeztünk tiszta szellemű energiát sugallni a kiadványunkban.

Fontos rámutatni az alkotói együttlét szerepére, hisz a Partium-műhely tagjai együttműködésének köszönhető az a szabadelvű unitárius szellemiség, amely tükröződik a folyóirat számaiban. Ennek köszönhető az *alkalmi versek Balázs Ferencről, Abrudbányai Jánosról, a Dávid Ferencről szóló monodrámá* és a szabadelvű füzetek kiadványai. Az a belső meggyőződés vezette a műhely tagjait, hogy az ember Isten munkatársa, és közös hittel azt valljuk: **először is belülről kell megerősítenünk egymást, mert ha lelkileg erősek vagyunk, akkor mindent kibírunk.** Tudtuk, hogy az **unitárius szellemiség** társadalmi elkötelezettséget is jelent, és szükségesnek éreztük a keresztény szellemiséget a közéletbe oltani, hiszen **Isten törvénye is a jóra a szépre és az igazságra irányul. Hatni akartunk a közéletre, s min-**

den téren a szeretetről és a toleranciáról kívántunk tanúbizonyságot tenni. Ugyanakkor mindezt az **összmagyarságban való gondolkodás** jegyében is tettük, amely magában foglalta a beregi, partiumi, kárpátaljai és erdélyi régió kulturális törekvéseit.

Kezdetben a folyóirat Ungvártól Temesvárig a keleti régió kulturális életét igyekezett átfogni és felkarolni. Ennek szellemében *Partium-esteket szerveztek Miskolcon, Nyíregyházán, Nagyváradon, Debrecenben, Mátészalkán és Vásárosnaményban.*

Ami a lap terjesztését illeti, az alföldi és északi részekben a Rónahír és az Északhír terjesztette, a határon túli régiókban baráti láncolat működött. Jelenleg a baráti láncolat mellett **Budapesten a Heltai Gáspár Unitárius Könyvesboltban, az Írók boltjában és a Püski Könyvesházban árusítják a Partiumot.**

Az állandó szerkesztői gárda tagjai:

Beregszászi Szabó Tibor nyíregyházi grafikusművész

Dusa Lajos debreceni költő

Felhős Szabolcs vásárosnaményi tanár

Oláh András mátészalkai tanár

Ószabó István debreceni költő

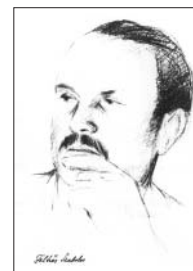
Az összetételből is kitűnik, hogy a keleti régióból került ki a szerkesztőség.

A jövőt a kiteljesedés szellemében képzeljük el. **A Partium-műhely továbbélését az Unitárius Alkotók Társaságában kívánja megvalósítani.** Úgy terveztük, hogy országos szintre emeljük a Partiumot, esetleg más néven. Ehhez természetesen várjuk egyházunk és az alkotó társaság segítségét, illetve támogatását.

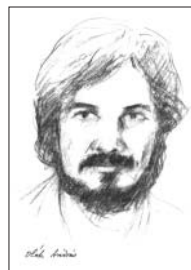
Felhős Szabolcs

Ószabó István

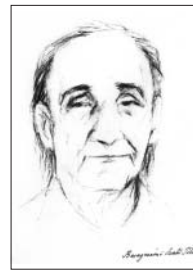
Felhős Szabolcs

Oláh András

Dusa Lajos

Beregszászi Szabó Tibor